

Odra

Zabezpieczenie dzieci przed zachorowaniem na odrę przy pomocy szczepienia
MMR

Liczba dzieci zarażonych odrą w Wielkiej Brytanii osiągnęła najwyższy poziom od ponad dziesięciu lat. Aby zabezpieczyć dziecko, potrzebne są dwie dawki szczepionki MMR. Dzieci w każdym wieku, które nie otrzymały wcześniej szczepionki MMR, nadal mogą zostać zaszczepione, co uchroni je przed zachorowaniem na odrę.

Dlaczego zachorowalność na odrę wzrasta?

W połowie lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku rozprzestrzenianie się odry w Wielkiej Brytanii zostało powstrzymane dzięki powszechnemu stosowaniu szczepionki MMR. Od roku 1998 pojawiły się zastrzeżenia niewielkiej liczby badaczy odnośnie do bezpieczeństwa stosowania szczepionki a prasa drukowana oraz media elektroniczne poświęciły temu zagadnieniu wiele uwagi. Chociaż zastrzeżenia te zostały całkowicie odrzucone, wiele dzieci, których rodzice nie zgodzili się wtedy na szczepienie MMR, nadal nie zostało poddanych szczepieniom. Liczba szczepień dzieci w wieku przedszkolnym jest obecnie bliska wysokiemu poziomowi z połowy lat dziewięćdziesiątych. Niemniej jednak ocenia się, że około 80 000 dzieci w wieku szkolnym w Walii nie otrzymało jednej bądź obu dawek MMR. To właśnie w tych starszych grupach odra łatwo się rozprzestrzenia.

Czy odra to poważna choroba?

Tak, odra może być poważną chorobą wywołaną przez bardzo zakaźny wirus. Niemal u każdej zarażonej osoby pojawia się wysoka gorączka i wysypka. Dziecko chore na odrę musi spędzić przeciętnie około pięciu dni w łóżku i jest nieobecne w szkole przez około dziesięć dni. Dorośli przeważnie chorują dłużej.

Średnio u jednej na 15 osób chorych na odrę występują poważniejsze powikłania. Może to być biegunka, infekcje ucha, infekcje klatki piersiowej, drgawki, zapalenie mózgu (stan zapalny/obrzęk mózgu) oraz uszkodzenie mózgu. Odra może być śmiertelna i każdego roku na całym świecie nadal umiera na nią 200 000 dzieci.

Czy moje dziecko może umrzeć na odrę?

Badania wykazują, że na każde 1 000 osób, które zarażyły się odrą, aż jedna do trzech może umrzeć z powodu infekcji lub powikłań.

Niestety, w ostatnich latach w Wielkiej Brytanii na odrę zmarło dwóch młodych ludzi. W 2006 roku był to 13-latek, a w czerwcu 2008 roku 17-latek. Obaj mieli problemy z systemem odpornościowym, dlatego też nie otrzymali szczepionki MMR.

Przy właściwym stosowaniu szczepionki w całej populacji dzieci takie, podatne na zarażenia są również lepiej chronione przed odrą, świnką czy różyczką.

Czy istnieje ryzyko dla mojego dziecka?

Odra to jedna z najbardziej zaraźliwych ze znanych chorób. Kasznięcie czy kichnięcie może rozsiewać wirusa odry na znacznym obszarze. Ponieważ tak łatwo się rozprzestrzenia, dziecko nie chronione szczepionką będzie przez całe swoje życie narażone na zarażenie się odrą. Istnieje zatem prawdopodobieństwo, że wcześniej czy później, twoje dziecko zarazi się odrą, jeżeli nie zostanie zaszczepione.

Największe ryzyko występuje u dzieci, które nie otrzymały szczepionki MMR. Dzieci, którym podano tylko jedną szczepionkę, potrzebują drugiej dawki, aby dokończyć procedurę leczenia i zapewnić, że zostały w pełni zabezpieczone. U niektórych dzieci nie można stosować szczepionki MMR, ponieważ występują u nich schorzenia osłabiające system odpornościowy, takie jak białaczka. Dzieci te można zabezpieczać jedynie w sposób pośredni, szczepiąc dzieci zdrowe i w ten sposób zapobiegając rozprzestrzenianiu się odry.

Co należy zrobić?

Najbezpieczniejszą i najbardziej skuteczną metodą zapobiegania odrze jest zapewnienie dziecku pełnej dawki szczepionki MMR. Dziecko powinno być rutynowo szczepione w 13. miesiącu życia i ponownie w wieku trzech lat i czterech miesięcy lub zaraz po tym okresie. Jeżeli dziecko nie otrzymało jednej lub obu dawek szczepionki, powinieneś skontaktować się z lekarzem rodzinnym, aby wyznaczyć termin szczepienia.

Ważne jest, aby dziecko zostało poddane pełnemu cyklowi szczepienia i otrzymało dwie szczepionki MMR. Nigdy nie jest za późno, aby zaszczepić twoje dziecko.

Nie pamiętam, czy moje dziecko otrzymało szczepionkę MMR

Sprawdź zapisy w książeczce zdrowia dziecka (czerwona książeczka). Powinno tam być odnotowane, które szczepionki otrzymało twoje dziecko. Jeżeli nadal nie masz pewności, skontaktuj się z lekarzem rodzinnym i zasięgnij jego porady.

W razie jakichkolwiek wątpliwości, najlepiej jest podać szczepionkę. Dodatkowa dawka nie stanowi poważnego ryzyka dla zdrowia twojego dziecka, nawet jeśli otrzymało już ono jedno lub dwie szczepionki MMR.

Moje dziecko miało pojedyncze szczepienia przeciwko odrze, śwince lub różyczce. Czy może jeszcze dostać MMR?

Tak, jeżeli dziecko nie zostało zaszczepione przeciwko jednej z tych chorób, zalecamy dwie dawki MMR. Jeżeli rodzice nie są pewni, czy dzieci zostały skutecznie zabezpieczone po otrzymaniu jednej szczepionki, nadal można u nich zastosować MMR. Twoje dziecko może bezpiecznie otrzymać dwie dawki MMR, nawet jeśli podano już jakieś pojedyncze szczepionki. Możesz omówić tę kwestię ze swoim lekarzem, pielęgniarką środowiskową lub pielęgniarką ogólną.

Nadal niepokoi mnie podanie dziecku trzech szczepionek w jednym zastrzyku

Od urodzenia system odpornościowy dziecka reaguje na szeroką gamę zarazków i infekcji. Jego organizm w reakcji na szczepionki wykorzystuje jedynie niewielką część tej wrodzonej zdolności do reagowania na wyzwania immunologiczne – nawet raczkowanie po czystej podłodze stanowi znacznie większe wyzwanie dla systemu odpornościowego dziecka niż szczepionki łączone takie jak MMR.

Podanie serii dwóch dawek szczepionki MMR zabezpieczy twoje dziecko przed trzema chorobami: odra, świnką i różyczką. Każda z tych trzech chorób może powodować u młodych ludzi szczególnie poważne konsekwencje.

Czy szczepionka MMR wywołuje efekty uboczne?

Wszystkie szczepionki mogą powodować efekty uboczne o łagodnym charakterze, takie jak bolesność w miejscu wkłucia. Trzy wirusy znajdujące się w szczepionce MMR działają w różnym czasie i po przyjęciu pierwszej dawki, mogą wywołać następujące efekty uboczne:

- od sześciu do jedenastu dni po szczepieniu, u mniej więcej jednego dziecka na dziesięć może pojawić się niewielka gorączka, a u niektórych może pojawić się wysypka podobna do odry i niechęć do jedzenia. Może do tego dojść, gdy część szczepionki zawierająca wirusy odry rozpoczyna działanie i przeważnie trwa to od dwóch do trzech dni;
- u mniej więcej jednego dziecka na 1 000 po szczepieniu mogą wystąpić drgawki spowodowane gorączką. Określa się je mianem „drgawek gorączkowych” i mogą one być skutkiem gorączki wywołanej przez cokolwiek, a niekoniecznie przez szczepienie. Niemniej jednak, jeśli nieodporne dziecko zarazi się odrą, prawdopodobieństwo wystąpienia drgawek wzrasta pięciokrotnie;
- w rzadkich przypadkach, około dwa do trzech tygodni po szczepieniu, u dziecka mogą wystąpić objawy świnki (spuchnięte ślinianki), ponieważ zaczyna się działanie części szczepionki zawierającej świnkę;
- w bardzo rzadkich przypadkach, w sześć tygodni po szczepieniu, u dzieci może pojawić się plamista wysypka podobna do sińców. Zazwyczaj ustępuje ona samoistnie. Jeżeli zobaczysz u dziecka tego typu plamki, zabierz je do lekarza. Lekarz wyjaśni ci, w jaki sposób postępować z wysypką;
- rzadziej niż u jednego dziecka na milion po szczepieniu występuje zapalenie mózgu (stan zapalny/obrzęk mózgu) i praktycznie nie istnieją dowody wskazujące, że powoduje je szczepionka. Niemniej jednak, ryzyko wystąpienia zapalenia mózgu po zarażeniu się odrą wynosi jeden na 200 i jeden na 5000.

Kwestie te możesz szczegółowo omówić z twoim lekarzem, pielęgniarką ogólną lub pielęgniarką środowiskową.

Jakie reakcje występują po drugim szczepieniu MMR?

Mogą pojawić się takie same reakcje, jak opisane powyżej, ale prawdopodobieństwo ich wystąpienia jest znacznie mniejsze.

Wciąż się obawiam, że MMR może spowodować autyzm

Szczepionka MMR stosowana jest powszechnie i bezpiecznie na całym świecie od ponad 30 lat. Ponad 500 milionów dawek podano dzieciom w ponad 100 krajach. Pierwotne badania, które sugerowały taki związek, zostały obecnie całkowicie odrzucone. Przeprowadzono niezliczoną ilość badań w celu wykrycia rzekomego związku i obecnie istnieją przytłaczające dowody na to, że MMR nie powoduje autyzmu. MMR jest równie bezpieczne, jak wszystkie inne rutynowe szczepionki podawane naszym dzieciom w celu zabezpieczenia ich przed poważnymi chorobami zakaźnymi.

Moje dziecko ma alergię na jajka – czy można mu podać szczepionkę MMR?

Szczepionkę MMR można bezpiecznie stosować u dzieci z poważnymi alergiami (reakcja anafilaktyczna) na jajka. Jeżeli masz jakiegokolwiek wątpliwości, porozmawiaj z pielęgniarką ogólną, pielęgniarką środowiskową lub lekarzem.

MMR to najbezpieczniejszy sposób ochrony twojego dziecka przed odrą, a równocześnie zabezpieczenie go przed świnką i różyczką.

Gdzie mogę otrzymać dodatkowe informacje?

Możesz zwrócić się do swojego lekarza, pielęgniarki środowiskowej lub ogólnej bądź zadzwonić pod numer Państwowej Służby Zdrowia
NHS Direct w Walii (NHS Direct Wales) 0845 46 47.

Odwiedzić strony internetowe: **www.mmrthefacts.nhs.uk**
i www.immunisation.nhs.uk
(tu uzyskasz szczegółowe informacje o szczepionce MMR zawierającej odrę).

Niniejsza ulotka jest dostępna na stronie internetowej Walijskiego Zgromadzenia Narodowego (Welsh Assembly Government) poświęconej szczepieniom:
http://new.wales.gov.uk/topics/health/
protection/immunisation/leaflets/?lang=en

oraz w następujących językach:

angielski
arabski
bengalski
bułgarski
chiński
czeski
perski
francuski
gudżarati
hinduski
lingala
kurdyjski (Sorani)
portugalski
pendżabski
rosyjski
hiszpański
somalijski
hiszpański
swahili
tagalski
urdu (naskh)
wietnamski

Dodatkowe egzemplarze niniejszej ulotki można uzyskać wysyłając e-mail do Centrum Publikacji Walijskiego Zgromadzenia Narodowego pod adres:

assembly-publications@wales.gsi.gov.uk

lub telefonicznie pod numerem 029 2082 3683 (między 08.00 a 17.00 od poniedziałku do piątku)

Wszelkie pytania dotyczące tej ulotki należy kierować do:

Health Protection Division
Welsh Assembly Government
Cathays Park
Cardiff
CF10 3NQ

Tel:
029 2082 5397 lub
029 2082 5410